

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 และเพศชาย จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 ตามลำดับ

ช่วงอายุที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงอายุ 19- 21ปี จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมาคือช่วงอายุ 22 – 24 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 ช่วงอายุน้อยกว่า 18 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 ตามลำดับ

คณะวิชาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนอยู่ในคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาคือ คณะศิลปศาสตร์ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 และคณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 ตามลำดับ

ชั้นปีการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 3 หรือปีที่ 1 หลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่อง จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมาคือชั้นปีที่ 2 จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 ชั้นปีที่ 4 หรือ ปีที่ 2 หลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่อง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 และชั้นปีที่ 1 จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 ตามลำดับ

รายรับต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 3,001 – 5,000 บาท จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 รองลงมาคือ รายรับน้อยกว่า 3,000 บาท จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 รายรับ 5,001 – 8,000 บาทจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 23 รายรับ 8,001 – 12,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 และรายรับมากกว่า 12,000 บาทขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 3 ด้าน โดยนำเสนอในรูปแบบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์มีพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.79$) ด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 3.70$) และด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{X} = 3.66$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามเพศ และคณะ พบว่า

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน
2. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่เรียนอยู่ในคณะแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหา ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีดังนี้

ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1. มีการใช้เงินอย่างฟุ่มเฟือย ไม่ค่อยมีหลักในการใช้จ่าย จะใช้ความรู้สึก เป็นตัวตั้งในการใช้จ่ายเงิน
2. มีรายรับน้อยกว่ารายจ่าย
3. โดยมากรู้แนวทางปฏิบัติ แต่ไม่สามารถบังคับตัวเองให้ทำตามนั้นได้
4. ค่าครองชีพในเมืองมีค่อนข้างสูงทำให้เก็บออมได้ค่อนข้างน้อย
5. หลายครั้งที่มีการวางแผนการใช้จ่ายไว้ แต่ในบางครั้งก็มีรายจ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นต้องจ่าย ทำให้การใช้จ่ายไม่เพียงพอบ้างในบางครั้ง
6. ค่าใช้จ่ายในการเรียนมีเยอะมากๆ
7. เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงก็ดี แต่ในยุคนี้ทำได้ยากมากเพราะค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตสูงมากๆ
8. ของมีราคาแพงแต่มีรายรับที่น้อยมาก
9. สินค้ามีราคาแพง
10. ในยุคนี้ประหยัดได้ยากมาก
11. มันเป็นแนวความคิด ทำจริงไม่ค่อยได้

12. ไม่มีเวลาปลูกผักสวนครัว
13. อยากอยู่บนความพอเพียง แต่เงินไม่พอใช้
14. อยากทำบัญชี แต่ทำไม่เป็น
15. ใช้เงินอย่างฟุ่มเฟือย จนเกินรายได้ที่มี
16. ไม่ค่อยรู้จักการใช้เงิน เพราะใช้จ่ายตามใจ จึงทำให้ไม่ค่อยมีการเก็บออม
17. ใช้เงินไม่เป็น
18. ไม่รู้จักการใช้จ่ายอย่างพอเพียง พอประมาณ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมกรใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1. อยากให้สินค้ามีราคาถูกลง
2. จัดรูปแบบการใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงในเมืองที่มีค่าใช้จ่ายสูง
3. คงจะปรับเปลี่ยนการใช้จ่ายได้ยากมากในยุคนี้
4. ก็ปรับพฤติกรรมกรใช้จ่ายได้บ้าง
5. ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อให้รู้จักใช้เงินให้เป็น
6. แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงพอตามแนวพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้คนไทยเราได้รู้พฤติกรรมกรใช้จ่ายของตนว่าเป็นอย่างไร ควรนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้
ดีมาก
7. กิจกรรมที่ดีที่ทำให้เราใช้จ่ายอย่างประหยัดคือ ต้องมีการทำบัญชีการใช้จ่ายเงินของเราและสำหรับครอบครัวของเรา ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทุกคนก็สามารถจะปฏิบัติได้
8. การดำเนินตามแนวพระราชดำรัส เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงสามารถปรับเปลี่ยนทำให้เราคำนึงชีวิตตามแนวทางในการประมาณตน โดยเดินทางสายกลางโดยยึดหลักพอเพียงในการดำเนินชีวิตประจำวัน
9. อยากให้สังคมเห็นคุณค่าหันมายึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
10. แนวคิดนี้ดีมาก ทำให้เรารู้คุณค่าของเงิน
11. อยากให้คนไทยทุกคนหันมาให้ความสนใจกับแนวคิดนี้
12. ถ้าทุกคนปฏิบัติได้ก็จะดี ทำให้เศรษฐกิจของประเทศดี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1. ทำให้เรามีความรอบคอบรู้จักการใช้เงินมากขึ้น
2. การใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เรารู้จักการใช้เงิน
3. แนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่ดี เหมาะสมกับผู้คนทุกวัย
4. เป็นแนวคิดที่ดีมาก สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน
5. เห็นด้วยกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
6. แนวเศรษฐกิจพอเพียงก็ช่วยเหมือนกัน
7. ก็ดีครับช่วยทำให้มีสติก่อนการใช้เงิน
8. การใช้จ่ายตามเศรษฐกิจพอเพียงช่วยให้พฤติกรรมการใช้จ่ายดีขึ้น มีเงินออมมากขึ้น
9. การใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงช่วยทำให้เราสามารถใช้จ่ายได้อย่างรอบคอบ
10. รู้จักประหยัดเพื่อวันข้างหน้า

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีประเด็นที่สำคัญในการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกราช ชูจันทร์ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของวัยรุ่นในบริเวณสยามสแควร์ ผลการวิจัยพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของวัยรุ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐสุภิญญา สุจริต (2550: บทคัดย่อ) เรื่องการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน: ศึกษาเฉพาะกรณี ตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนตำรวจภูธรจังหวัดยโสธรมีการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ รัตนะ (2551: บทคัดย่อ) พฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยทุกเรื่องที่กล่าวมานั้นมีค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมหรือแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเท่ากันหมดทุกเรื่องเนื่องจาก แนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงนั้นหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนแนวคิดนี้ ดังนั้นเมื่อประชาชนคนไทยได้รับข้อมูล รายละเอียดของแนวคิดนี้แล้วเห็นพ้องต้องกันว่าดีจึงส่งผลให้คนส่วนใหญ่ปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง นับได้ว่า

นโยบายการส่งเสริมให้คนไทยมีพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนั้นประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีกับกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยเรื่องที่ได้กล่าวมาข้างต้น แต่ทั้งนี้ผลการวิจัยก็ขัดแย้งกับงานวิจัยของ พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษา สาขาบัญชี วิทยาลัยพณิชย โลก ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีช่วงอายุส่วนใหญ่ คือ 20 - 21 ปี มากที่สุด ภูมิลำเนาเดิมส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดพณิชย โลกและอาศัยอยู่กับ บิดา/มารดามากที่สุด รายรับและรายจ่ายของนักศึกษาส่วนใหญ่จะรับต่ำกว่า 5,000 บาท ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาใช้มากที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมการออมเงินในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามเพศ และคณะ

2.1. ผลเปรียบเทียบนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่มีเพศต่างกัน มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการทดสอบสมมติฐานในข้อนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของพงศ์ รัตนะ (พงศ์ รัตนะ. 2551:105) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จำนวน 352 คน ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรเพศ แล้วได้ผลการทดสอบสมมติฐานว่า ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ รื่นฤดี ชัยอำมาตย์ (2550: บทคัดย่อ) เรื่องจิตสำนึกของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีต่อแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ความมีเหตุผล และความพอประมาณ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ระหว่าง นักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 กับ นักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 พบว่า ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะต่างกัน พบว่า เพศ ภูมิลำเนา ชั้นปีที่ศึกษา รายรับ/เดือน รายรับเพียงพอกับรายจ่าย มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

2.2. ผลเปรียบเทียบนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่เรียนอยู่ในคณะต่างกัน มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการทดสอบสมมติฐานในข้อนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รื่นฤดี ชัยอำมาตย์ (2550:69) ที่ได้ศึกษาจิตสำนึกของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีต่อแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษา จำนวน 1,212 คน ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรภาควิชา แล้วได้ผลการ ทดสอบสมมติฐานว่า นักศึกษาในภาควิชาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจ พอเพียงโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ควรเพิ่มปริมาณข้อคำถามของแบบสอบถามเพื่อให้ได้คำตอบครอบคลุมพฤติกรรม ทุกด้านอย่างละเอียด
2. การวิจัยครั้งต่อไปควรจะขยายขนาดกลุ่มตัวอย่างและจำนวนประชากรใน มหาวิทยาลัยอื่นๆ เพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบกัน
3. ควรมีการวิจัยในเรื่องพฤติกรรมกรออมของนักศึกษาต่อจากการทำวิจัยในเรื่อง พฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์